

Dienst 61
Maatschappelijke Participatie
Ouderen

vergadering van
13/10/2009

Verslag van de vergadering

aanwezig kenmerk
betreft Regionaal platform voor lokale ouderenadviesraden - regio
Gent

Ouderenadviesraad
Destelbergen
Liliane Van Der Sypt
Didier Baert
Ouderen-adviesraad
Evergem
Jozef Geirnaert
Ouderenadviesraad
Gavere
Mark Vermeiren, André
Van Wetteren
Ouderen-adviesraad
Gent:
Francine van der Graaf
Bob Schatteman
Doris Curio
LDC Ten Hove
Luc Persijn
Ouderenadviesraad
Lochristi
De Puydt Johan
Van Assche Roger
Ouderenadviesraad
Melle: Florent Fonck
Ouderenadviesraad
Merelbeke
Johnny De Bosschere
Willy Versteirt
Ouderenadviesraad Sint-
Martens-Latem
Serge Clément
Ouderenadviesraad
Wachtebeke
An Van Den Boom
rwo Gent: Koen
Berwouts
Provinciebestuur:
Frans Meyfrootd,
Chantal Neeter,

Verontschuldigd:

Verwelkoming door Koen Berwouts. Koen verontschuldigt Ann De Maesschalck wegens ziekte. De leden van de vergadering stellen spontaan voor een bloemstukje of kaartje af te geven. Koen zal dit doen namens alle aanwezigen.

1. Goedkeuring verslag vorige vergadering.

Mede door de opschorting van op vorige vergadering (26 mei) is het verslag nu pas meegestuurd met de uitnodiging. Frans Meyfrootd beloofde om bij het provinciebestuur na te vragen in hoeverre de Provinciale Adviesraad Ouderen (PAO) openbaar is. In gemeentelijke adviesraden is dit meestal het geval. In de provincie is het niet de gewoonte dat andere personen dan de leden van adviescommissies de vergaderingen bijwonen. Indien men wenst dat de PAO openbaar is, zal men een algemene maatregel moeten treffen voor alle adviesraden.

2. Uitwisseling lokale ouderenadviesraden: ontwikkeling van het sociaal huis in de gemeente

In **Merelbeke** is het sociaal huis meer een virtueel gebeuren. Via computer kan men allerlei informatie opzoeken, informatie bijeengesprokkeld door de samenwerking van OCMW en gemeente. De locaties, plannen en verbouwing van het sociaal huis zijn al bekend maar nog niet in uitvoering. De werkgroepen die in het vorig verslag werden opgesomd, zijn opgericht maar kwamen nog niet samen. De leden van de ouderenadviesraden willen hier zeker aan deelnemen.

In **Melle** is het sociaal huis geïntegreerd in het OCMW. De leden van de ouderenadviesraad worden er niet bij betrokken. Het OCMW vindt dat het sociaal huis laagdrempelig is, omdat het ingebed is in een complex van sociale woningen met een ontmoetingsruimte voor ouderen.

In **Sint-Martens-Latem** neemt het sociaal huis zijn intrek in een nieuw gebouw van het OCMW. De leden van de ouderenadviesraad worden erbij betrokken en krijgen inspraak, zowel wat de inrichting als de loketfunctie betreft. In 'een reflectienota' heeft de ouderenadviesraad wel

./...

aan het OCMW laten weten dat zij niet willen vereenzelvigd worden met het OCMW.

In **Gavere** is er een sociaal huis. De sociaal verpleegkundige van het OCMW komt regelmatig naar de vergaderingen van de ouderenadviesraad. Zij informeert de leden en geeft administratieve ondersteuning. In de statuten van de ouderenadviesraad is duidelijk opgenomen dat het gemeentebestuur de gegeven adviezen moet beantwoorden.

In **Destelbergen** gaat het ook om een virtueel sociaal huis . De vragen die gesteld worden, worden doorgegeven aan de personen die de informatie kunnen geven. Deze manier van werken wordt door de adviesraad niet als 'loketfunctie' erkend. De ouderenadviesraad meent niet betrokken te zijn bij het sociaal huis. Bij de evaluatievergaderingen van het lokaal sociaal beleidsplan is de raad wel betrokken . Op de vergadering van de ouderenadviesraad is het OCMW vertegenwoordigd. In de toekomst zou de loketfunctie en de betrokkenheid van de ouderenadviesraad beter omschreven moeten worden in het gemeentelijk beleidsplan. Door het feit dat het om een ouderenadviesraad gaat, is de gemeente decretaal niet verplicht rekening te houden met zijn adviezen. Bij cultuurraad en sportraad ligt dit anders.

De ouderenadviesraad van Merelbeke reageert hier op en legt uit dat dit probleem bij hen werd ondervangen door een afsprakennota op te stellen, waardoor alle adviezen door het gemeentebestuur beantwoord moeten worden. Johnny stuurt een voorbeeld van deze afsprakennota door naar Koen Berwouts om ze verder te verspreiden aan de leden van het platform. Iedereen kan deze dan inkijken voor volgende vergadering. Ook de ouderenadviesraad van Sint-Martens–Latem zal zijn afsprakennota opsturen naar Koen.

In **Lochristi** is er al een sociaal huis in samenwerking met het OCMW. Het is gevestigd in de nabijheid van een woon- en zorgcentrum en een dienstencentrum. De ouderenadviesraad heeft er regelmatig contact met de schepen. Er is ook een afsprakennota opgesteld maar er wordt weinig mee gedaan. Het dagelijks bestuur en de vergaderingen van de ouderenadviesraad gaan niet door in het sociaal huis, maar in het gemeentebestuur. De ouderenadviesraad is geraadpleegd bij het opstellen van het ouderenbeleidsplan en er is een ouderenconsulent. Er is een brochure rond thuiszorg uitgegeven door het OCMW, waarin informatie over de ouderenadviesraad is opgenomen.

In **Gent** heeft men een uitgebreide folder uitgegeven, die de bewoners wegwijs maakt in alle domeinen, waar ouderen hulp kunnen zoeken. Doris deelt een schema rond waar de structuur van het sociaal huis Gent wordt in weergegeven. De klemtoon ligt op de acties en het overleg tussen stad, OCMW en de meer dan 360 Gentse welzijnsorganisaties. In Ledeberg wordt een woonzorgzone opgestart, waarbij de ouderenadviesraad van Gent-Oost wordt betrokken.

./...

De werking van de vroegere welzijnsbureau's hebben inspirerend gewerkt voor het sociaal huis.

In **Evergem** is men volop bezig het sociaal huis in te richten. Evergem is zo uitgestrekt dat elke deelgemeente een meldpunt krijgt. Personeelsleden, die dit meldpunt zullen bemannen, krijgen bijkomende vorming.

Probleemstelling: door LDC Luc Persyn: "Kan de provincie geen rol spelen in het éénduidig maken van het sociaal huis voor elke gemeente?"

Koen legt uit dat het decreet hierin zeer duidelijk is. Het behoort tot de autonomie van de gemeente of de stad om op eigen wijze een sociaal huis op te richten. De provincie kan de ervaringen wel bundelen en kan ondersteuning bieden waar nodig, maar zij kan niets verplichten.

Koen vindt het nuttig om eventueel een werkgroep op te richten met het oog op uitwisseling van ervaringen rond het sociaal huis.

3. Lokaal sociaal beleidsplan

Koen stelde dat het lokaal sociaal beleidsplan niet alleen bedoeld was om de lokale actoren samen te brengen, maar ook andere diensten uit de private sector. Hij vroeg de aanwezigen hoe ze daarmee omgaan in hun gemeente?

In **Destelbergen** komen die zaken rond lokaal sociaal beleid nooit op de gemeenteraad. Didier Baert stelt dat er wel formeel overleg is tussen OCMW en gemeente, maar noch de oppositie, noch de ouderenadviesraad zijn hierbij betrokken. Hij vindt het lokaal sociaal beleidsplan weinig vraaggestuurd en vraagt zich af wat de meerwaarde is van een sociaal huis. Vroeger kwam de hulpverlening ook al telefonisch op gang. Het sociaal huis moest al ruim een half jaar geleden opgericht zijn. Koen legt uit dat 'het sociaal huis' in verscheidene gemeenten nog niet werkzaam is en dat er waarschijnlijk in sommige gemeenten uitstel zal gevraagd worden.

Wat **Gent** betreft zitten OCMW en de stad samen in de cel armoedebestrijding. Hier is een goed gestructureerd overleg omtrent het lokaal sociaal beleid georganiseerd: met o.m. een samenwerkingsverband met de betrokken diensten. Om de zes weken is er formeel overleg tussen OCMW en gemeente. De stuurgroep 'lokaal sociaal beleid' vergadert tweemaandelijks.

In **Merelbeke** is de voorzitter van het OCMW tevens schepen van sociale zaken, wat de onderlinge afstemming bevordert.

In **Lochristi** is het anders verlopen. Aan de ouderenadviesraad werd gevraagd om mee de noden te bepalen en het gemeentebestuur hierover te rapporteren. Daartoe heeft men een telefoonsysteem ontwikkeld vanuit verschillende organisaties. Ook aan huisartsen werd

./...

gevraagd noden te signaleren aan het sociaal huis. Het OCMW was bereid om een ambulante nachtdienst in te richten, doch volgens de lokale zorgverlenende instanties behoorde dit tot hun terrein.

In **Wachtebeke** heeft men meegewerkt aan het behoefteonderzoek en is er sprake van een goede samenwerking tussen OCMW, gemeente en de ouderenadviesraad.

4. Terugkoppeling van de provincie

I. Verslag van de PAO dd. 22 september 2009 door Doris Curio.

a) Het provinciaal ouderenbeleidsplan werd op 8 juli goedgekeurd door de Provincieraad. Het omvat 7 actieterreinen: participatie en inspraak; activering, ontplooiing, leren, vorming, voorlichting en informatie; fysisch en psychisch welbevinden; mobiliteit en toegankelijkheid; aangepast wonen; zorg en insluiting en diversiteit. Het plan werd o.m. aan alle gemeentebesturen, ocmw's, schepenen voor ouderenbeleid en rwo-coördinatoren toegestuurd.

Een publieksvriendelijke brochure van dit uitgebreide provinciaal wordt opgesteld in een toegankelijke taal en opgefleurd met foto's. Deze publicatie zal verspreid worden aan een breder publiek. Alle lokale adviesraden zullen in de maand november enkele exemplaren ontvangen. Deze brochure zal net zoals de volledige ouderenbeleidsnota op de provinciale website worden geplaatst, waar men ze kan downloaden:

www.oost-vlaanderen.be/public/welzijn_gezondheid/ouderen/publicaties

b) Stand van zaken kadervorming lokale ouderenraden.

Naar aanleiding van de positieve reacties op de informatiemap 'Ouderen in beeld. Praktische handleiding voor lokale ouderenadviesraden' enerzijds en van de resultaten van de bevraging naar de vormingsnoden anderzijds wordt in de 6 regio's vorming georganiseerd. Hierin wordt vooral gefocust op de adviesfunctie van de lokale ouderenraden. De vorming wordt gegeven door de Wakkere Burger vzw. Zij is gratis voor de deelnemers en bestaat uit twee vormingsdagen (een hele dag en een halve dag). Er wordt gerekend op 2 deelnemers per ouderenadviesraad. Indien die plaatsen niet zijn ingenomen, kunnen ook andere actieve ouderen (eventueel potentiële leden van de lokale ouderenraden) deelnemen. De vorming omvat een theoretisch deel over inspraak en participatie, maar ook heel wat tips en een praktische oefening om de werking van de eigen adviesraad te verbeteren.

De eerste vorming wordt georganiseerd in de regio Waasland op 23/11/09 en 14/12/09. De regio Waasland fungeert als testregio om vervolgens eenzelfde vorming aan te bieden in de andere regio's in de eerste helft van 2010.

De provincie zelf verzorgt de communicatie met de lokale besturen en lokale ouderenadviesraden, rekruteert de deelnemers, en doet de cursistenadministratie o.m. de inschrijvingen...

./...

c) Provinciaal forum 2010

Het forum gaat door in het najaar 2010 met als thema "Armoede bij ouderen". De datum valt nog nader te bepalen. Er werd hiertoe in de schoot van de PAO een ad hoc werkgroep opgericht, die een eerste maal samen kwam op 17 september II. Een provinciale ambtenaar bezig met armoedebestrijding en sociale uitsluiting is bij de werkgroep betrokken. Hij gaf reeds een eerste insteek rond de thematiek.

- Het provinciaal forum kadert in het Europees Jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting. België, is in dat jaar voorzitter van de Europese Unie .
- Zo is er ondermeer voorzien dat er in de *maand april* 2010 een initiatief zal plaats vinden met betrekking tot ouderen, dat wordt voorbereid door de *Koning Boudewijnstichting*. Voor het overige zijn ouderen in dat programma niet speciaal in beeld. Wat op zich al een goede reden is om er vanuit de provincie Oost-Vlaanderen extra aandacht aan te schenken.
- Het is de bedoeling met dit forum ouderen en hun organisaties evenals andere personen en organisaties die een belangrijke rol spelen in de strijd tegen de armoede te *sensibiliseren* voor de problematiek van armoede *bij ouderen* en *suggesties aan te reiken* voor een betere aanpak ervan. Hierbij wordt *de rol die het provinciebestuur* hierin zou kunnen spelen, een bijzonder aandachtspunt.
- Het forum moet *vanuit de ervaring in de praktijk* worden opgebouwd. Dit betekent dat er in de eerste plaats gemikt wordt op een inbreng vanuit allerlei sleutelpersonen en organisaties die met deze problematiek te maken hebben zoals OCMW's, CAW's, gemeentebesturen, diensten voor thuiszorg, dienstencentra, verenigingen van armen.....
- Bij de inhoudelijke voorbereiding van het forum zal er systematisch worden gebruik gemaakt van de kennis die door andere organisaties, zoals de KBS, de Vlaamse Ouderenraad, ... wordt gegenereerd. Steun van de provincie is hierbij welkom.

e) Problematiek oudere personen met een handicap

De vraag om hier aandacht aan te schenken, werd gesteld vanuit de bezorgdheid voor personen met een handicap die ouder worden en voor wie er totnogtoe weinig of geen voorzieningen bestaan. Er zijn meer en meer oudere personen onder de gehandicapten. Zij worden vaak heel zorgafhankelijk en zitten niet in een aangepaste voorziening. Er zijn te weinig doorstromingsmogelijkheden. Soms kunnen ze terecht in nursingcentra, maar ook hier is er een probleem van wachtlijsten.

Op 29 oktober wordt te Beveren een Symposium georganiseerd over 'Inclusieve zorg voor ouderen met een handicap'. Er is een studie aangevraagd, die op het colloquium zal worden toegelicht. Men verwacht dat hier een goede analyse wordt gemaakt van de huidige situatie inzake voorzieningen en opvang en de toekomstige evolutie

./...

wordt geschetst. De studiedag biedt ook ontmoetingskansen voor de verschillende adviesraden voor ouderen enerzijds en gehandicapten anderzijds.

Het is ook wenselijk dat ook de Vlaamse Ouderenraad hier voldoende aandacht aan geeft.

Er wordt opgemerkt dat de problematiek van oudere mensen die een ernstige beperking krijgen en zorgafhankelijk worden, niet mogen vergeten worden.

II. Bijkomende provinciale informatie door Frans Meyfrootd

De **handleiding voor lokale adviesraden** is opgesteld en rondgedeeld met de bedoeling een mentaliteitsverandering teweeg te brengen bij de lokale ouderenadviesraden zodat ze eerder een adviserende functie gaan opnemen . De vorming die nu in het najaar start en verder gegeven wordt aan alle regionale platformen streeft ernaar om een goed en duidelijk advies te kunnen opstellen .

Naast de regionale platformen wil men vanuit de provincie minstens éénmaal per jaar de **ambtenaren** die zich inzetten voor ouderen uitnodigen zodat zij ook hun ervaringen kunnen delen.

Eénmaal per jaar zullen ook de betrokken **schepen en de lokale besturen** uitgenodigd worden om hun ervaringen rond ouderen en samenwerking met de ouderenadviesraden uit te wisselen.

Ouderenbehoefteonderzoek: 43 van de 65 gemeenten van Oost-Vlaanderen werden bevraagd. In Groot Gent is dit nog niet gebeurd. In Destelbergen is men nog bezig, in Sint-Martens-Latem is het niet gebeurd.

Ondanks het feit dat het een zeer goedkoop aanbod betrof zijn er toch nog altijd gemeenten die niet willen meedoen.

Mantelzorgpremie: Op de website van de provincie vindt men per gemeente terug wat elke gemeente geeft aan mantelzorgpremie. Het is in tijdschriften aangekondigd de link is www.lieverthuis.be/ mantelzorgpremies.

Naar aanleiding van het **woonzorgdecreet** heeft de provincie 3 experimenten gesubsidiëerd namelijk Ledeberg Gent, Sint Vincentius Zaffelare en Sint Antonius , Drongen.

Nachtzorg: Rond nachtzorg zou meer initiatief kunnen groeien. De provincie plant hierrond een rondetafel in de tweede helft van november 2009.

De nachtzorg moet rekening houden met collectieve arbeidsreglementen van voorzieningen, die daar nu al mee te maken hebben en moet in nauw overleg van de thuiszorg besproken worden.

./...

Welke aandachtspunten kunnen in het volgend platform aan bod komen?

Vraag 1: Nakijken of de ouderenadviesraad op de website van de gemeente of stad terug te vinden is?

Vraag 2: Hoe gaan gemeente of stad om met de subsidies naar hun ouderenadviesraden?

Vraag 3: Wat gebeurde er in de seniorenweek van november 2009?

Vraag 4: Hoe gaan we de andere afwezige gemeenten toch naar dit platform krijgen?

Chantal Neeter
Verslaggever

Gent, 17-10-2009